

hed kan omfatte en Tid af 2 eller 3 Aar; thi der er Ingen, der kan sige, hvilke af de vedkommende Forretninger der om 2 à 3 Aar kunne blive de meest omfattende. Naar det ærede Medlem har meent, at der savnedes Dygtighed i særlige Retninger, da er det muligt, men saa ligger det deri, at hidtildags har Middelmædigheden raadet, og det vil den blive ved at gøre, saalænge vi have en Anciennetetscandidatur. Saa snart vi kunne arbejde os noget ud fra den Tid, hvori vi nu ere, saas snart vi Alle ere komne til at opfatte, hvorledes vore nærværende Forhold ere og bør være betragtede fra et rigtigt Standpunkt, er jeg fuldkommen overbevist om, at disse Banskæligheder for den væsentligste Deel falde bort, men vi kunne ikke forlange, at det skal skee i enkelte Aar, og vi ville forhindre det fra nogen sinde at skee, dersom vi følge den Vej, den ærede sidste Taler har vist os.

Hvad den ærede 9de Kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Fenger) har sagt, har jeg hørt med stor Fornøielse; ogsaa jeg har forsøgt mine Kræfter accurat i samme Retning mod alle de forskellige Lønningslove, som her ere komne frem. Jeg har påaavist de samme Mangler ved dem alle, og jeg har dengang sagt: gaae vi ind paa den første, saa have vi den anden, saa krybe vi op ad Stigen til den tredje, og saa ville vi have Banskælighed ved, at blive af med dem. Det er, saa at sige, et af de højeste Trin paa Stigen, hvor vi nu ere, og vi skulle see os meget for, inden vi vedtage denne Lov. Jeg skulde være meget tilbøielig til at mene, at vi ikke skulle bringe denne Lov til endelig Vedtagelse; thi jeg er fuldt overbevist om, at hvormeget vi end ville forsøge at rette paa den, naar vi dog skulle nogenlunde følge det Grundlag, der er givet, saa vil der ikke kunne komme nogen god Lønningslov ud deraf; kan det imidlertid ikke være andet, maae vi prøve vore Kræfter, og maaskee vil det under Drøftelsen ved den 2den Behandling træde endnu tydeligere frem, hvormange Umuligheder der foreligge. Den Grundfæll, at Alderstillsag blot hænge ved visse Aars Tjenestetid i en Post, er saa stor, at den alene maatte bringe os til at forlade dette Grundlag; det er den, som vil fremme alle personlige Forfremmelser, som

vil tilveiebringe den største Misnøie hos de Folk, som tjene tro, godt og længe, men som have Gegenfæber, der gjøre, at de ikke kunne vinde Gunst eller blive forfremmede. Alderstillsagene maae, naar de skulle have en nyttig Betydning, opveie denne Mislighed. Det staaer præget paa nogle Menneskers Ansigt, at de skulle finde Raade hos deres Herre og blive forfremmede; det staaer derimod skrevet paa Andres, at de ikke skulle finde Raade, og disse maae med Rolighed finde sig i, at de ikke finde den. Disse Mænd faae en Tilfredsstillelse derved, at deres længere Tjenestetid, selv i en underordnet Stilling, kommer dem tilgode, medens de andre gjøre Fremskridt ved at komme hurtigere i høie Stillinger. Men naar man sammenligner først den hurtige Forfremmelse og dernæst de paa hinanden følgende Gagetillsag, saa fordobler man den velbegrundede Misfornøielse og giver Anledning til en endnu større Baastrængenhed. Derfor troer jeg, vi skulle see os for, inden vi gaae ind paa dette Grundlag; jeg indrømmer, at Ministeren har været fristet til at foreslaae det, eftersom vi ikke betimeligt have modsat os Forslag af lignende Art, eftersom vi ere gaaede ind paa et System af den samme Art i et Par forskellige Lovforslag, uagtet det blev påaavist, at Feilen ogsaa der var tilstede.

Madvig: Uagtet jeg ingenlunde vil nægte, at adskillige af de Bemærkninger, som ere fremkomne mod denne Lov, ere begrundede, troer jeg dog, man har tillagt dem en for stor Vægt, især naar man har benyttet dem mod Hensigtsmæssigheden af at gaae ind paa en alvorlig Prøvelse af Forslaget. Jeg vil gjerne indrømme, at der kan ligge Noget i, hvad der er blevet udtalt af den ærede 4de Kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Rothe), naar han yttrede, at han savnede en Organisationsplan for Ministerierne. Det er en Bemærkning, som ogsaa paa et andet Sted har gjort sig gjældende, og er bleven fremført som en Hovedanke mod Loven. Jeg troer, som sagt, at der ligger endeel Sandhed deri, som ikke ganske rigtig er bleven opfattet af den ærede sidste Taler; thi en Organisationsplan for Ministerierne behøver aldeles ikke at føre til en saadan Crystallisation, som af ham blev